

15202/1927

III

1.130

11107 C. G.

SPRAWOZDANIE

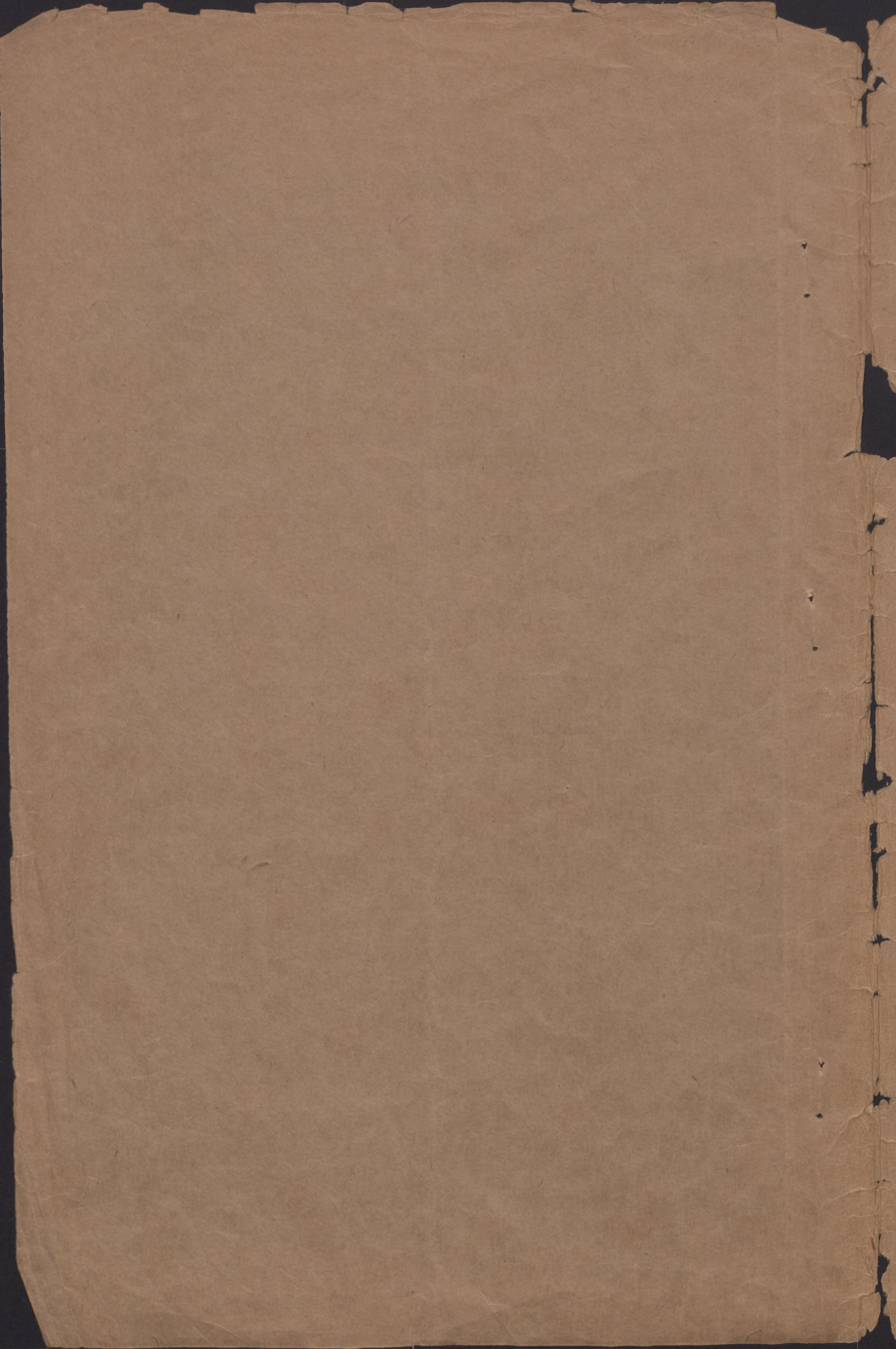
o działalności Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
w dziale pośrednictwa pracy i opieki społecznej

oraz

o działalności opiekuńczej związków samorządowych
i instytucji społecznych w Województwie Pomorskim

W R O K U 1927.

15485

S P R A W O Z D A N I E

o działalności Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
w dziale pośrednictwa pracy i opieki społecznej

ORAZ

o działalności opiekuńczej związków samorządowych
i instytucji społecznych w Województwie Pomorskiem
w roku 1927.

T r e ś ć s p r a w o z d a n i aA/ ORGANIZACJA I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU PRACY

Strona 1.

I OPIEKI SPOŁECZNEJ.

1/ Stan osobowy	1
2/ Podział czynności	2
3/ Pisma i akta	4
4/ Okólniki i pisma okólne	5
5/ Przyjmowanie interesentów	7
6/ Wyjazdy służbowe.	7

B/ POŚREDNICTWO PRACY.

Strona 9

I. Organizacja i administracja P.U.P.P.	9
1/ Organizacja terytorjalna	9
2/ Stan osobowy.	9
II. Działalność P.U.P.P. (państwowe pośrednictwo pracy)	10
1/ Zapośredniczenie ogólne	10
2/ Zapośredniczenie młodocianych	16
3/ Zapośredniczenie inwalidów wojennych.	17
4/ Clearing	19
5/ Emigracja.	20
III. Zarobkowe pośrednictwo pracy	22
IV. Społeczne pośrednictwo pracy	24
V. Bezrobocie.	25
1/ Zmiany stanu bezrobocia według przyczyn.	25
2/ Zwalczanie bezrobocia.	28

015202

	Strona.
a/ Zatrudnianie bezrobotnych przy robotach publicznych.	28
b/ Żywienie bezrobotnych.	30
c/ Wsparcia bezrobotnym w gotówce.	32
d/ Zestawienie ogólne wydatków na bezrobotnych	33

C/ OPIEKA SPOŁECZNA

Strona 34.

I. Wydatki na opiekę społeczną.	35
1/ z funduszy samorządowych	35
2/ " państwowych	41
3/ Zestawienie ogólne wydatków	42
II. Opieka nad dziećmi i młodzieżą.	42
1/ Dzieci utrzymywane przez Państwo	42
2/ Zakłady zamknięte	44
3/ " otwarte	45
4/ Instytucje opiekuńcze	45
5/ Kolonje letnie.	46
III. Opieka nad dorosłymi	48
1/ Niezdolni do pracy	48
2/ Żywienie ludności	49
3/ Inwalidzi wojenni	51
4/ Reemigranci, repatrijanci i optanci polscy.	52

A/ ORGANIZACJA I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU PRACY I OPIEKI
SPOŁECZNEJ.

1/ Stan osobowy.

Na okres budżetowy 1927/28 obowiązywał etat osoby, ustalony reskryptem Ministerstwa Pracy i Opieki społecznej z dnia 7.IV.1927.Nr.760/Pr.II., który zgodnie zarazem z faktycznym stanem osobowym Wydziału, do 30.listopada 1927.był następujący:

Stopień służbowy:	V	VII	VIII	X	XI	Razem:
Ilość stanowisk:	1	1	1	1	1	5
Na etacie Ministerstwa:	Pr.i Op.Społ.			Spraw Wewn.		-

Stanowiska te obsadzone były w sposób następujący :

- V. st.sł.Walerjan Zapala, Naczelnik Wydziału Pr.i Opieki Społ.
- VII." " Tadeusz Kruszelnicki, referendarz
- VIII." " Piotr Guziński,
- X. " " Józef Matuszczak
- XI. " " Leokadja Szarafińska /urz.prow./

Z dniem 1.grudnia 1927 przeniesiony został Naczelnik Wydziału Pr.i Op.Społ. Walerjan Zapala z etatu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej na etat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w charakterze Naczelnika Wydziału Administracyjnego Pom. Urzędu Wojew.- pełniąc równocześnie w tym charakterze nadal funkcje Naczelnika Wydziału Pracy i Opieki Społecznej.

Z dniem 1.stycznia 1928.Wydział Pracy i Opieki Społ. został zniesiony i przydzielony jako Oddział Pracy i Opieki Społecznej do Wydziału Administracyjnego. Etat osobowy tego Oddziału obejmuje 2 stanowiska referendarskie budżetu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, 1 stanowisko VII.st.sł.i 1 sta-

nowisko VIII. st. st.; odrębna kancelaria dawnego Wydziału Pr. i Op. Społ. została przeniesiona, agendy kancelaryjne Oddziału Pr. i Op. Społ. sprawuje wspólna Kancelaria Wydziału Administracyjnego. Kierownictwo Oddziału Pr. i Op. Sp. powierzone zostało referendarzowi VII st. st. Tadeuszowi Kruszelnickiemu.

2/ Podział czynności.

Wydział Pr. i Op. Sp. w roku sprawozdawczym dzielił się na 3 referaty:

A/ Referat Pośrednictwa Pracy - obejmował następujące sprawy:

- 1/ Nadzór nad urzędowaniem Państw. Urzędów Pośrednictwa Pracy.
- 2/ Państwowe pośrednictwo pracy, w tym
 - a/ clearing pracy
 - b/ statystyka pośrednictwa pracy,
- 3/ Zarobkowe pośrednictwo pracy
- 4/ Społeczne pośrednictwo pracy
- 5/ Walka z bezrobociem
- 6/ Emigracja za pracą.

B/ Referat opieki nad dziećmi i organizacji opieki społecznej.

- 1/ Opieka nad dziećmi wogóle,
- 2/ Dzieci subsencjonowane przez Państwo,
- 3/ Dzieci anormalne,
- 4/ Dzieci zakaźnie chore,
- 5/ Wychowanie zapobiegawcze,
- 6/ Zakłady zamknięte opieki nad dziećmi,
- 7/ Zakłady otwarte opieki nad dziećmi,
- 8/ Personel wychowawczy Zakładów Opiekunческих,
- 9/ Opieka nad majątkiem małoletnich,
- 10/ Kolonje wakacyjne,

- 11/ Ochrona macierzyństwa,
- 12/ Budżet opieki społecznej,
- 13/ Kontrola wydatkowanych kredytów op. społ.
- 14/ Organizacja samopomocy społecznej,
- 15/ Nadzór nad działalnością instytucyj społecznych.

C/ Referat opieki nad dorosłymi.

- 1/ Opieka ustawowa nad ubogimi i niezdolnymi do pracy,
- 2/ Pomoc doraźna ubogim i niezdolnym do pracy,
- 3/ Repatrjacja i deportacja ubogich i umysłowo chorych,
- 4/ Zaopatrzenie ustawowe inwalidów wojennych,
- 5/ Pomoc doraźna inwalidom wojennym,
- 6/ Podróże inw. woj. w sprawach zaopatrzenia,
- 7/ Kształcenie inwalidów woj.,
- 8/ Kapitalizacja rent inw. woj.,
- 9/ Inwalidzi wojenni azylanci,
- 10/ Opieka nad kalekami,
- 11/ Opieka nad reemigrantami,
- 12/ Opieka nad poszkodowanymi przez wojnę i wypadki polityczne,
- 13/ Opieka nad rodzinami emigrantów,
- 14/ Opieka nad poszkodowanymi przez wypadki żywiołowe i ekonomiczne,
- 15/ Opieka nad rodzinami więźniów i zwolnionymi z więzień,
- 16/ Zwalczanie wścężostwa,
- 17/ Ubezpieczenia społeczne,
- 18/ Fundacje opiekuńczo - społeczne

3/ Pisma i akta.

W roku sprawozdawczym załatwił Wydział 9030 spraw,
i to:

Znak Referatu	Nazwa	Referent	Ilość spraw
VIII A.	Posrednictwo Pracy	Tadeusz Kruszelnicki, referendarz VII.st.sł.	2014
VIII B.	Opieka nad dziećmi i organizacja op. społ.	- " -	2829
VIII C.	Opieka nad dorosły- mi.	Piotr Guziński urz.VIII.st.sł.	4187
Razem:			9030.

t.zn. dziennie przeciętnie około 30 spraw.

Agendy Wydziału, w stosunku do ilości referentów, pozostałych po redukcjach od 1923r. (w roku 1923 było na 7 referentów 10.650 spraw) zwiększyły się w roku sprawozdawczym, jak z powyższego zestawienia wynika, przeszło trzykrotnie (2 referentów na 9.030 spraw).

W registraturze było w roku sprawozdawczym po zaprowadzeniu w całym Urzędzie Wojew. uproszczonego systemu prowadzenia registratur, 74 akt, których ilość w podziale przedmiotowym według referatów, była następująca:

Rodzaj akt	Sprawy Referatu VIII			Razem:
	A.	B.	C.	
Akta ogólne (Generalia)	10	6	9	25
Akta szczególne (Specjalna)	12	17	20	49
Razem:	22	23	29	74

4/ Okólniki i pisma okólnie.

W roku sprawozdawczym opracował i wydał Wydział następujące zarządzenia ogólne w formie okólników względnie pism okólnych:

<u>Data</u>	<u>Ldz.</u>	<u>Okólnik</u>	<u>W sprawie</u>
<u>Okólnika wzgl.</u>	<u>pisma okóln.</u>	<u>czy pismo</u>	
<u>pisma okóln.</u>		<u>okólnie ?</u>	
<u>A/ Pośrednictwo pracy.</u>			
4. II.	VIIIA. 589.	ok. nr. 18.	stosowania przez władze administracyjne I instancji przepisów art. 34. Ustawy z dnia 18. VII. 1924. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. Ust. R. P. Nr. 67. poz. 650).
15. II.	VIIIA. 1109.	ok. nr. 26.	postępowania przy rekrutacji sezonowej do Niemiec w r. 1927.
1. IX.	VIIIA. 6467.	p.ok.	pomocy dla bezrobotnych.
2. XI.	VIIIA. 7871.	ok. nr. 110.	zastępczego wykonywania przez związki komunalne czynności Funduszu Bezrobocia.
<u>B/ Opieka nad dziećmi i organizacja opieki społecznej.</u>			
23. I.	VIIIA. 302	p.ok.	preliminarzy budżetowych kolonij letnich w roku 1927.
18. II.	VIIIB. 960.	p.ok.	zbiórki materiałów do wystawy międzynarodowej sanitarno-higienicznej w Warszawie od 30. V. do 30. VI. 1927r.
2. III.	VIIIB. 1799.	p.ok.	organizacji żłobków dziennych dla niemowląt.
5. III.	VIIIB. 1856.	p.ok.	preliminarzy budżetowych na opiekę społeczną.
26. III.	VIIIB. 2388.	p.ok.	zebrań radców sierocych.
9. IV.	VIIIA. 1315	p.ok.	budżetu opieki społecznej w r. 1926.
20. IV.	VIIIB. 3062.	p.ok.	działalności samorządów w dziedzinie opieki społecznej.

Data okólnika wzgl. pisma okóln.	L. dz. okólnika	Okólnik czy pismo okólnicze ?	W sprawie
2. VII.	VIII B. 5012.	p.ok.	kursów dokształcających dla personelu zakładów opiekuńczo-wychowawczych.
16. VIII.	VIII B. 4963.	"	popierania działalności Polskiego Komitetu Ratunkowego Dzieci Dalekiego Wschodu.
20. VIII.	VIII B. 6252.	ok.nr. 26.	nadzoru nad działalnością instytucji opiekuńczych.
26. IX.	VIII B. 6615.	p.ok.	metryk urodzenia dzieci repatrijowanych.
26. X.	VIII B. 7833.	ok.nr. 108.	uruchomienia "Stacyj Opieki nad Matką i Dzieckiem".
22. XI.	VIII B. 8007.	p.ok.	popierania Państwowej Loterji na cele dobroczynne.
30. XI.	VIII B. 8425.	p.ok.	popierania akcji "Tygodnia Akademika".
5. XII.	VIII B. 8546.	p.ok.	pomocy doraźnej optantom polskim z Niemiec z tyt. opieki społecznej.
<u>C/ Opieka nad dorosłymi:</u>			
7. III.	VIII C. 1875.	p.ok.	rejestracji rencistów, którzy wrócili z Niemiec.
20. IV.	VIII C. 3036.	p.ok.	opieki nad optantami polskimi z Niemiec.
10. V.	VIII C. 3780.	o.nr. 58.	akcji rozdania kredytów przeznaczonych na dotacje zwrotne dla inwalidów wojennych na cele produkcyjne.
20. VII.	VIII C. 5035.	p.ok.	dokumentów dołączonych do podań inwalidów wojennych.
5. XI.	VIII C. 7733.	p.ok.	kapitalizacji rent inwalidów wojennych.
29. XI.	VIII C. 7842.	ok.nr. 118.	zapobieganie napływowi bezrobotnych i bezdomnych do większych skupień ludności.
22. XII.	VIII C. 8516.	p.ok.	sydowania inwalidom wojennym poświadczeń do nabycia drzewa opałowego po cenach ulgowych.

5/ Przyjmowanie interesentów.

W roku sprawozdawczym przyjął Wydział 2.551 intere-
sentów, i to w miesiącu:

styczniu	174
lutym	208
marcu	296
kwietniu	171
maju	224
czerwcem	250
lipcu	191
sierpniu	201
wrzesniu	229
paździer- niku	175
listopadzie	218
grudniu	215

t.zn.dziennie (licząc w roku około 300 dni urzędowania)
przeciętnie około 9 interesentów.

6/ Wyjazdy służbowe.

L.p.	Czas trwania podróży służbowej	Imię, nazwisko i charakter służbowy urzędnika.	Miejsce wyjazdu służbowego.	Cel
1	2	3		4
1.	24.I.	Piotr Guziński urz. VIII. st. sł.	Bydgoszcz	jako delegat Wojewody Pom. na uroczyste odda- nie pierwszych 3-ech psów prze- wodników tresury polskiej ocie- niałym inw. woj.
2.	8. i 9. III.	- " -	Kozielec (pow. gniew- ski)	stwierdzenie, czy tamt. resztówka nadaje się na zakład wychowaw- czy dla dzieci syberyjskich z Wejnerowa.
3.	14. III.	Tadeusz Kru- szelnicki, re- ferendarz VII st. sł.	Grudziądz	periodyczna lustracja P. U. P. P.

1	2	3	4
4. 16 III.	Tadeusz Kruszel- nicki referen- darz VII.st.sł.	Chojnice	perjodyczna lustracja P.U.P.P.
5. 4 i 5.IV.	"	Tczew i Wejherowo	"
6. 25.IV.	Piotr Guziński urz.VIII.st.sł.	Brodnica	Zbadanie stosunków w spółdz.rol. "Wiesł Wzorowa" w Jeleniu.
7. 17 do 20.X.	Tadeusz Kruszel- nicki, ref.VII.st.sł.	Grudziądz, Chojnice, Tczew i Wejherowo	perjodyczna lustracja P.U.P.P.
8. 24 i 25.X.	Piotr Guziński urz.VIII.st.sł.	Poznań	uzgodnienie z Wielkop. Izba Skarbowa sprawy kapitalizacji rent Inw.woj.
9. 2.do 4. XI.	Walerjan Zapala Nacz.Wydz.Pr. i Op.Spol.	Więcbork	lustracja zakładów Pom.T-wa Dżakonji.
10. 26.XI.	Tadeusz Kruszel- nicki, ref.VII.st.sł.	Otioczyn (pow.to- runski)	lustracja Schroniska P.K.P.D.

BA POŚREDNICTWO PRACY.

I. Organizacja i administracja P.U.P.P.

1/ Organizacja terytorjalna.

Po reorganizacji Państw. Urzędów Pośrednictwa Pracy, zarządzanej reskryptem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25.II.1926.Nr.4867/Pr.II., znajdowały się w roku sprawozdawczym na terenie Województwa Pomorskiego 4 Państw. Urzędy Pośrednictwa Pracy i 1 Ekspozytura, tak, że siód P.U.P.P. obejmowała powiaty w sposób następujący :

1/ P.U.P.P. w Toruniu: miasto Toruń oraz powiaty: toruński, chełmiński i wabrzeski.

2/ P.U.P.P. w Grudziądzu: miasto Grudziądz oraz powiaty: grudziądzki, świecki, brodnicki, inbawski i działdowski.

3/ P.U.P.P. w Tczewie z Ekspozyturą P.U.P.P. w Chojnicach: powiaty: tczewski, starogardzki, gniewski, chojnicki, tucholski i sepoleński (3 ostatnie powiaty należały do Ekspozytury P.U.P.P. w Chojnicach)

4/ P.U.P.P. w Wejherowie: powiaty: wejherowski, pucki, kościerski i kartuski.

2/ Stan osobowy.

Na okres budżetowy 1927/28 obowiązywał następujący stan osobowy, ustalony reskryptem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7.IV.1927.Nr.760/Pr.II.

Stopień służbowy	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Ilość stanowisk:	2	2	3	2	1	10

Ponieważ 1 stanowisko VII-go st. st. obsadzone było przez urzędnika VIII-go st. st., a 1 stanowisko IX-go

st. st. przez urzędnika XI. st. st. - faktyczny stan osobowy był następujący:

Stopień służbowy:	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Ilość stanowisk:	1	3	2	3	1	10

Stanowiska te były podzielone między poszczególne P. U. P. P., jak następuje:

P. U. P. P.	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Toruń	1	-	2	-	-	3
Grudziądz	-	1	-	-	1	2
Tczew	-	1	-	1	-	2
Eksp. Chojnice	-	-	-	1	-	1
Wejherowo	-	1	-	1	-	2
	1	3	2	3	1	10

II. Działalność Państw. Urz. Pośrednictwa Pracy.

(Państwowe pośrednictwo pracy)

/ Zapośredniczenie ogólne.

Przypuszczalna ogólna ilość bezrobotnych (t. zn. tak zarejestrowanych, jak i niezarejestrowanych w P. U. P. P.) przedstawiała się z końcem poszczególnych miesięcy następująco:

W końcu miesiąca:	Przypuszczalna ogólna ilość bezrobotnych w obwodzie P. U. P. P.				Razem:
	Toruń	Grudziądz	Tczew	Wejherowo	
stycznia	2946	2268	1936	1193	8.343
lutego	3192	2996	2189	1221	9.598
marca	2552	2242	1638	1109	7.541
kwietnia	1855	1558	1112	620	5.145
maja	1374	1265	722	371	3.632

W końcu miesiąca:	Przypuszczalna ogólna ilość bezrobotnych w obwodzie P.U.P.P.				Razem:
	Toruń	Grudziądz	Teżew	Wejherowo	
czerweca	1023	949	540	260	2.772
lipca	883	777	193	197	2.050
sierpnia	927	632	126	174	1.859
września	748	589	221	154	1.692
października	783	695	214	135	1.827
listopada	1475	969	801	583	3.831
grudnia	2370	2124	2305	1352	8.551.
T.j. przeciętnie miesięcznie:	1675	1422	991	648	4.735

Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w P.U.P.P.

a niezapośredniczonych do pracy, była z końcem poszczególnych miesięcy następująca:

W końcu miesiąca (remanent):	Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w P.U.P.P. w obwodzie				Razem
	Toruń	Grudziądz	Teżew	Wejherowo	
stycznia	1436	2463	1858	957	6.714
lutego	1496	2305	2080	985	6.866
marca	1367	1751	1516	872	5.506
kwietnia	1125	1397	993	583	3.898
maja	879	1141	673	34	2.732
czerweca	703	889	499	23	2.117
lipca	641	726	174	13	1.554
sierpnia	652	621	117	14	1.404
września	534	565	204	11	1.314
października	531	626	187	12	1.356
listopada	934	808	625	320	2.687
grudnia	1131	1069	1553	1312	5.065
T.j. przeciętnie miesięcznie:	952	1194	873	411	3.434

Stosunek więc bezrobotnych zarejestrowanych w P.U.P.P. do przymuszczonej ogólnej liczby bezrobotnych wynosił w ciągu roku sprawozdawczego przeciętnie około 72 %.

W stosunku do lat ubiegłych ilość bezrobotnych zarejestrowanych w P.U.P.P., przedstawiała się następująco:

a/ w podziale miesięcznym.

W końcu miesiąca:	Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w P.U.P.P. w roku		
	1925	1926	1927
Stycznia	8.902	6.426	6.714
Lutego	7.511	5.828	6.866
Marca	6.327	5.056	5.506
Kwietnia	4.213	3.181	3.632
Maja	2.564	2.737	2.732
Czerwca	2.501	2.033	2.117
Lipca	1.910	1.600	1.554
Sierpnia	1.601	1.504	1.404
Września	1.204	1.595	1.314
Października	1.406	2.150	1.356
Listopada	2.711	3.394	2.627
Grudnia	6.344	6.205	5.065
T.j. przeciętnie miesięcznie:	4.124	3.503	3.434

b/ w podziale terytorjalnym (zestawienie z całego roku)

P.U.P.P.	Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w roku		
	1925	1926	1927
Toruń	16.372	13.653	11.432
Grodzisz	17.100	13.144	14.361

P.U.P.P.	Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w roku		
	1925	1926	1927
Tczew	8.305	7.913	10.484
Wejherowo	7.712	6.944	4.938

Stosunek zarejestrowanych w P.U.P.P. poszukujących pracy / podaży/ do zgłoszonych w P.U.P.P. wolnych miejsc / popytu/ był w ciągu poszczególnych miesięcy następujący:

a/ w podziale miesięczny:

Miesiąc	Podaż pracy		Popyt na pracę		Pozostałość do umieszczenia z końcem miesiąca.
	Ilość poszukujących pracy	Ilość umieszczonych w pracy wzgl. zdjętych z ewidencji.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość wolnych miejsc obsadzonych wzgl. zdjętych z ewidencji.	
Styczeń	8.468	1.754	1.616	1.529	6.714
Luty	9.547	2.680	2.450	2.313	6.967
Marzec	8.901	3.396	3.360	3.158	5.505
Kwiecień	9.588	5.669	5.232	5.172	3.899
Maj	7.776	5.044	4.711	4.652	2.732
Czerwiec	5.088	2.972	2.852	2.736	2.116
Lipiec	4.598	3.044	3.023	2.928	1.654
Sierpień	4.057	2.652	2.704	2.558	1.405
Wrzesień	4.353	3.039	3.246	2.984	1.314
Pazdziernik	5.239	3.884	4.055	3.914	1.355
Listopad	5.105	2.418	2.343	2.264	2.687
Grudzień	6.457	1.399	1.355	1.320	5.058
Razem:	79.157	37.951	36.907	35.531	41.306
T.j. przeciętne miesięcznie.	6.596	3.162	3.079	2.961	3.442

b/ w podziale terytorjalnym.
(zestawienie z całego roku)

P.O.P.F.	Podaż pracy		Popyt na pracę	
	Ilość poszukujących pracy	Ilość umieszczonych w pracy wzgl. zajętych z ewidencji.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość wolnych miejsc obsadzonych wzgl. zajętych z ewidencji.
Toruń	17.265	5.833	4.751	4.402
Gruździe	24.237	9.876	9.748	9.181
Tczew	26.485	16.002	15.919	15.744
Wejherowo	11.170	6.240	6.489	6.204
Razem:	79.157	37.951	36.907	35.531

c/ w podziale na grupy zawodowe.
(zestawienie z całego roku)

Grupa zawodowa	Podaż pracy		Popyt na pracę	
	Ilość poszukujących pracy.	Ilość umieszczonych w pracy wzgl. zajętych z ewidencji.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość wolnych miejsc obsadzonych wzgl. zajętych z ewidencji.
Górnictwo	35	13	-	-
Przemysł metalowy	3.858	1.111	873	834
Przemysł włókienniczy	3	1	-	-
Przemysł budowlany	3.722	1.400	1.330	1.254
Przemysł drzewny	2.335	978	972	870
Przemysł skórny	611	170	115	102
Przemysł papier. 1 drukar.	234	106	74	81
Przemysł spożywczy	762	236	163	162
Przemysł konfekcyjny	678	199	130	129
Przetwory zwierzęce	-	-	-	-

Grupa zawodowa	Podaż pracy		Popyt na pracę	
	Ilość poszukujących pracy.	Ilość umieszczonych w pracy wzgl. zajętych z ewidencji.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość wolnych miejsc obsadzonych wzgl. zajętych z ewidencji.
Przemysł chemiczny	138	109	100	100
Robotnicy niewykwalifikowani.	40.345	16.823	15.893	15.544
Służba domowa	2.340	1.717	2.176	1.768
Służba polwarszna	2.342	1.326	1.736	1.458
Służba sezonowa	13.390	11.235	11.443	11.378
Pracownicy komunikacyjni.	425	344	340	339
Oficjaliści rolni	279	73	46	43
Nauczyciele	119	10	3	3
Biuraliści	3.353	544	249	240
Technicy	170	50	13	11
Subjekci handlowi	1.595	317	148	141
Inni pracownicy umysłowi.	207	109	86	85
Młodociani	1.889	952	900	864
Inwalidzi wojenni	327	128	107	107
Razem:	79.157	37.951	36.907	35.531

Z zestawień pod a) do c) wynika, że stosunek umieszczonych w pracy do poszukujących pracy w ciągu roku sprawozdawczego wynosił przeciętnie 52 %. Stosunek obsadzonych do zgłoszonych wolnych miejsc wynosił przeciętnie 93 %.

Stosunek wolnych miejsc do poszukujących pracy wynosił przeciętnie 51 %.

2/ Zapobieganie młodocianym.

pracowników (uczniów i terminatorów) przedstawiało się następująco:

a/ w podziale na grupy zawodowe
(zestawienie z całego roku)

Grupa zawodowa	Podaż pracy		Popyt na pracę	
	Ilość poszukujących pracy.	Ilość umieszczonych w pracy wzgl. zdjętych z ewidencji.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość wolnych miejsc obsadzonych wzgl. zdjętych z ewidencji
Przemysł metalowy	8	4	3	3
Przemysł drzewny	7	7	6	6
Robotnicy niewykwalifikowani	1.109	486	454	432
Służba domowa	384	203	182	175
Służba folwarczna	135	102	108	107
Subjekci handlowi	9	10	10	10
Praktykanci terminator.	24	11	8	7
Inni	213	129	129	124
Razem :	1.829	952	900	864

b/ w podziale terytorjalnym
(zestawienie z całego roku)

P.U.P.P.	Podaż pracy		Popyt na pracę	
	Ilość poszukujących pracy.	Ilość umieszczonych w pracy wzgl. zdjętych z ewidencji.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość wolnych miejsc obsadzonych wzgl. zdjętych z ewid.
Terzań	231	105	74	64
Gródziada	968	847	380	365

P. U. P. P.	Podaż pracy		Popyt na pracę	
	Ilość poszukujących pracy.	Ilość umieszczonych w pracy wzgl. zdjętych z ewidencji.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość wolnych miejsc obsadzonych wzgl. zdjętych z ewidencji.
Tezew	497	329	333	322
Wejherowo	172	113	113	115
Razem:	1.389	952	900	864

Stosunek więc młodocianych umieszczonych w pracy do poszukujących pracy w ciągu roku sprawozdawczego wynosił przeciętnie 59 %. Stosunek obsadzonych do zgłoszonych wolnych miejsc dla młodocianych wynosił przeciętnie 93 %.

Stosunek wolnych miejsc do poszukujących pracy wynosił przeciętnie 50 %.

3/ Zapodredniczenie inwalidów wojennych

przedstawiła się następująco:

a/ w podziale miesięcznym:

Miesiąc	Podaż pracy		Popyt na pracę		Pozostało z końca miesiąca bez pracy
	Ilość poszukujących pracy.	Ilość umieszczonych w pracy.	Ilość wolnych miejsc.	Ilość obsadzonych miejsc.	
Styczeń	25	6	6	6	17
Luty	26	9	6	6	15
Marzec	27	12	9	9	15
Kwiecień	24	7	6	6	15
Maj	21	8	7	7	11
Czerwiec	28	13	10	10	15

Miesiąc	Podaż pracy		Popyt na pracę		Pozosta- ło z koń- cem mie- siąca bez pracy
	Ilość po- szukują- cych pracy.	Ilość umie- szczonych w pracy.	Ilość wol- nych miejsce.	Ilość obsa- dzonych miejsce.	
Lipiec	22	6	7	7	14
Sierpień	28	10	9	9	16
Wrzesień	31	11	8	8	19
Pazdzier- nik	33	13	10	10	20
Listopad	35	18	18	18	17
Grudzień	27	15	11	11	12
Razem:	327	128	107	107	188
T.j. prze- ciętnie mie- sięcznie.	27	10	9	9	15

b/ w podziale terytorjalnym
(zesławienie z całego roku)

P.U.P.P.	Podaż pracy		Popyt na pracę		Pozosta- ło bez pracy z koń- cem mie- siąca.
	Ilość po- szukują- cych pra- cy.	Ilość umieszco- nych w pracy	Ilość wolnych miejsce.	Ilość ob- sadzonych miejsce.	
Teruf	115	21	11	11	94
Grudziadz	103	68	58	68	35
Toszev	90	33	28	28	57
Wejherowo	19	6	-	-	-
Razem:	327	128	107	107	188

Stosunek więc inwalidów wojennych umieszczonych w pracy
do poszukujących pracy wynosił w ciągu roku sprawozdawczego
przeciętnie 72 %.

4/ Clearing

Zapśredniczenie za pomocą komunikatów clearingowych
było następujące :

a/ w podziale miesięcznym:

Miesiąc	Wysłano poza teren Wojew. Po- morskiego.	Przyjęto z poza terenu Wojew. Pom.
Styczeń	-	-
Luty	-	-
Marzec	-	-
Kwiecień	-	-
Maj	-	-
Czerwiec	-	-
Lipiec	-	-
Sierpień	-	5
Wrzesień	-	-
Październik	-	5
Listopad	-	1
Grudzień	-	-
Razem:	-	11
t. j. przeciętnie miesięcznie.	-	0,99

b/ w podziale terytorjalnym
(zestawienie z całego roku)

P.U.P.P.	Wysłano poza teren Wojew. Pomorskiego.	Przybyło z poza terytorju Woj. Pom.
Toruń	-	5
Grudziądz	-	6
Tczew	-	-
Wejherowo	-	-
Razem:	-	11

Z powyższych zestawień wynika, że zapośredniczenie za pomocą clearingu wynosiło zaledwie 0,4 % ogólnych zapośredniczeń - co jest zresztą zrozumiałe, gdyż bezrobocie istnieje w obwodach wszystkich P.U.P.P. w Polsce, a te zaspakajając popyt na pracę swoimi bezrobotnymi, nie mają prawie wcale wolnych miejsc dla bezrobotnych z innych P.U.P.P.

5/ Emigracja:

Emigracja kontynentalna za pracę, dokonana za pomocą P.U.P.P. przedstawia się następująco:

a/ w podziale miesięcznym:

Miesiąc	Ilość emigrantów kontynentalnych do			Razem
	Francji	Niemiec	Innych krajów	
Styczeń	10	1	-	11
Luty	2	1	-	3
Marzec	4	60	1	65
Kwiecień	5	102	-	107

Miesiąc	Ilość emigrantów kontynentalnych do			Razem
	Francji	Niemiec	Innych krajów	
Maj	9	74	-	83
Czerwiec	5	175	-	180
Lipiec	8	161	-	169
Sierpień	7	67	-	74
Wrzesień	6	75	-	81
Pazdziernik	4	16	-	20
Listopad	5	3	-	8
Grudzień	6	7	-	13
Razem	71	742	1	814
T.j.przecięt- nie miesięcz- nie.	6	62	0,08	67

b/ w podziale terytorialnym
(zestawienie z całego roku)

P.U.P.P.	Ilość emigrantów kontynentalnych do			Razem:
	Francji	Niemiec	Innych krajów	
Toruń	14	8	-	22
Grudziądz	19	4	-	23
Tezno	38	730	-	768
Wejherowo	-	-	1	1
Razem:	71	742	1	814

Z powyższych zestawień wynika, że ilość emigrantów wynosiła 1,2 % bezrobotnych, poszukujących za pomocą P.U.P.P. pracy w kraju.

III. ZAROBKOWE POŚREDNICTWO PRACY.

W roku sprawozdawczym było na Pomorzu 12 zarobkowych biur pośrednictwa pracy, trudniących się za pośrednictwem wyłącznie służby domowej, a mianowicie:

Obwód P.U.P.P.	Miejscowość	Imię i nazwisko właścicielki biura
Toruń	Toruń	Wanda Kreminowa
"	"	Józefa Lewandowska
"	"	Anna Nowakowa
"	"	Laura Mroczkowska
"	"	Aniela Kobusińska
"	Chełmża	Marta Karasielwiczowa
"	Chełmno	Marta Piotrowiczowa
"	"	Zofja Sonnenbergowa
Grudziądz	Grudziądz	Teresa Marszałkowa
"	"	Marta Jurkiewicz Rzepkowa
Tczew	Tczew	Augusta Neumanowa
Wejherowo	Wejherowo	Ananda Tietze

Zapśredniczenia służby domowej, dokonane przez powyższe biura, przedstawiły się następująco:

a/ w podziale miesięcznym:

Miesiąc	Ilość poszukujących pracy.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc	Ilość umieszczonych w pracy.
Styczeń	292	268	157
Luty	276	238	159
Marzec	397	325	273

Miesiąc	Ilość poszukujących pracy.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc.	Ilość umieszczonych w pracy.
Kwiecień	333	300	141
Maj	317	255	152
Czerwiec	422	296	184
Lipiec	310	244	153
Sierpień	329	351	183
Wrzesień	323	302	224
Pazdziernik	253	323	111
Listopad	323	171	72
Grudzień	271	229	205
Razem:	3.846	3.352	2.004
T.j. przeciętnie miesięcznie.	321	279	167

b/ w podziale terytorjalnym
(zestawienie z całego roku)

Obwód P.U.P:P.	Ilość poszukujących pracy.	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc	Ilość umieszczonych w pracy.
Terniś	1.281	1.932	1.133
Grudziądz	1.040	864	535
Telawa	305	294	178
Wojnicz	240	256	158
Razem:	3.846	3.352	2.004.

Stosunek więc umieszczonych w pracy do poszukujących jej za pomocą zarobkowych biur pośrednictwa pracy wynosił w ciągu roku sprawozdawczego 52 %.

Nobez tego ilość służby domowej poszukującej pracy za pomocą P.U.P.P. wynosiła w ciągu roku sprawozdawczego 114 % służby domowej, poszukującej pracy za pomocą zarobkowych biur pośrednictwa pracy.

Ilość wolnych miejsc dla służby domowej, zgłoszonych do P.U.P.P. wynosiła w ciągu roku sprawozdawczego 116 % miejsc dla służby domowej, zgłoszonych do zarobkowych biur pośr.pracy.

Ilość służby domowej, umieszczonej w pracy przez P. U. P. P. wynosiła w ciągu roku sprawozdawczego 91 % służby domowej, umieszczonej w pracy przez zarobk. biura pośr.pracy.

IV. SPOŁECZNE POŚREDNICTWO PRACY:

W roku sprawozdawczym działały na terenie Województwa Pomorskiego 3 społeczne biura pośrednictwa pracy z wynikiem następującym:

L.p.	Nazwa instytucji wzgl. organizacji społecznej.	Siedziba Zarządu	Wła- ściwy P.U. P.P.	Grupa zawodowa	Zaposaśredniczenia		
					zarejestro- wano poszn- kujący pracy	zgłoszono wolnych miejsc	zapośredni- czono do pracy.
1	Związek Zawodowy Pracowników Prze- mysłu Gastronomicz- nego i Hotelowego w Polsce, Oddział Toruń.	Toruń	Toruń	a/pomocni- cy gastroh.	146	82	81
				b/kucharze	6	3	3
				c/kucharki	-	1	-
				d/bufetowe	1	-	-
				Razem:	153	86	84

L.p.	Nazwa instytucji wgl. organizacji społecznej.	Siedziba Zarządu	Władcy P. U. P. P.	Zapozredniczenia			
				Grupa zawodowa	zarejestrowa- no poszuki- jacych pracy	zgłoszono wolnych miejsc.	zapośredni- czone do pracy.
2.	Spoleczne Biuro Po- srednictwa Pracy "Klub Szoferów".	Toruń	Toruń	szoferzy	12	-	-
3.	Związek Zawo- dowy Pracowni Przem. Gastro- nomicznego i Hotelowego w Polsce, Oddział Grudziądz.	Grudziądz	Gru- dziądz	a/pomoc- niey gastro- nomicz- ni	46	31	31
				kelnerzy	37	17	17
				Razem:	83	48	48
				Ogółem:	248	134	132

V. BEZROBOCIE.

1/ Zmiany stanu bezrobocia według przyczyn.

Z podanej wyżej statystyki wynika, że liczba bezro- botnych - tak przypuszczalna ogólna, jak i samych zarejestrowa- nych w P. U. P. P. - począwszy od stycznia, stopniowo się zmniej- szala do sierpnia, od tego zaś czasu aż do końca roku sprawozdaw- czego stopniowo się zwiększała, tak, że z końcem roku sprawozdaw- czego była mniejwięcej taka, jak na początku tego roku.

Wahania te są zupełnie normalnem zjawiskiem i znaj- dują uzasadnienie w normalnem wzrośnięciu się popytu na pracę w sezonie normalnych prac rolnych, budowlanych i ziemnych.

Znaczy to, że w ciągu roku sprawozdawczego nie było właściwie poważniejszych przesilen na rynku pracy, któreby na nieokreślony czas powiększyły szeregi bezrobocia. Wprawdzie oznacza to równocześnie, że stan rynku pracy naogół również się i nie polepszył - lecz w stosunku do lat dawniejszych, kiedy przesilenia występowały gwałtownie i nieprzewidzianie, oznacza to już jednak znaczną poprawę sytuacji.

Przyczyny wahanja się stanu bezrobocia tj. przyrostu i ubytku poszukujących pracy, były następujące:

P r z y r o s t (przybyło zarejestrowanych w P.U.P.P. bezrobotnych).

a/ w podziale miesięcznym:

W ciągu miesiąca	W s k u t e k						Razem
	zanknie- cia war- sztatów pracy.	zawiesz- nia robot publicz- nych.	powro- tu wy- chodz- ców.	chęci zmiany zaje- cia.	demo- bili- zacji.	innych przy- czyn.	
Stycznia	-	268	2	128	19	1856	2.273
Lutego	19	1549	-	125	2	2038	2.833
Marca	24	235	-	115	57	1594	2.055
Kwieciana	188	157	-	138	54	3525	4.063
Maja	-	233	-	142	33	3470	3.876
Czerwea	96	332	-	167	35	1726	2.356
Lipca	-	33	7	193	20	2228	2.481
Sierpnia	20	219	-	235	-	2028	2.503
Września	-	232	-	401	161	2155	2.849
Pazdziernika	30	157	1	580	187	2971	3.916
Listopada	-	85	-	348	90	3152	3.785
Gruonia	439	250	-	125	45	2284	3.778
Razem	216	3550	10	2698	713	29037	36.824
T. j. prze- ciętnie miesięcznie:	68	296	0,8	226	59	3430	3.069

b/ w podziale terytorjalnym:
(zestawienie z całego roku)

Obwód P.U.P.P.	W s k u t e k						Razem
	zamknięcia warsztatów pracy.	zawiesz- nie ro- bót publ.	powro- tu wy- chodź- ców.	chęci zmiany zają- cia.	demo- bili- zacji	Innych przy- czyn.	
Torun	128	833	3	56	164	4.184	5.213
Grudziądz	303	378	5	603	553	6.132	8.504
Tczew	20	108	-	781	-	15.056	15.743
Wejherowo	65	1519	2	1278	15	5.885	6.805
Razem:	816	3550	10	2698	713	29.037	36.824

Ubytek /ubytko zarejestrowanych w P.U.P.P. bezrobot-
nych)

a/ w podziale miesięcznym:

W ciągu miesiąca:	W s k u t e k						Razem
	uruchomienia warszta- tów pracy.	zatrud- nienia przy ro- bótach publ.	wychodź- stwa zagranicę	skiero- wania do pra- cy przez clearing.	zdjęcia z ewi- dencji	innych przy- czyn	
Stycznia	-	383	11	-	328	1049	1771
Lutego	-	669	13	-	493	1544	2699
Marca	8	483	45	-	451	2465	3478
Kwietnia	214	578	107	-	643	3874	5345
Maja	40	341	83	-	610	3352	4406
Czerwea	139	315	130	-	353	2264	3250
Lipca	40	307	169	-	264	2528	3308
Sierpnia	34	154	74	-	255	2272	2809
Września	-	335	81	-	250	2458	3114
Pazdziernika	-	422	20	-	279	3192	3913
Listopada	35	172	18	-	264	1957	2435
Grudnia	40	20	13	-	138	1211	1492
Razem:	578	4109	814	-	4328	28116	37.945
T.j. prze- ciętnie miesięcz- nie.	48	342	68	-	361	2343	3.161

b/ w podziale terytorjalnym
(zestawienie z całego roku)

Obwód P.U.P.P.	W s k u t e k						Razem:
	uruchomie- nia war- sztatów pracy.	zatrud- nienia przy robo- tach publ.	wychodź- ctwa zagra- nicę	skiero- wania do pra- cy przez clearing.	zdję- cia z ewi- dencji.	innych przy- czyn.	
Toruń	389	751	22	-	2.202	2.469	5.833
Grudziądz	39	935	23	-	1.232	7.597	9.876
Tczew	20	456	768	-	670	14.088	16.002
Wejherowo	80	1967	1	-	224	3.962	6.234
Razem:	578	4.109	814	-	4.328	28.116	37.945

2/ Zwalczania bezrobocia

Akcja pomocy bezrobotnym szła w trojakim kierunku:

- 1/ zwalczania przyczyn bezrobocia, przez udzielanie bezrobotnym pracy i zarobku,
- 2/ łagodzenia skutków bezrobocia przez a) zaspakajanie pierwszych potrzeb bezrobotnych świadczeniami w naturze (żywienie w kuchniach ludowych oraz wydawanie żywności w naturze), - b) udzielanie bezrobotnym wsparć gotówkowych (ustawowych z Funduszu Bezrobocia oraz doraznych z państwowej akcji gotówkowej)

a/ Zatrudnianie bezrobotnych przy robotach publicznych:

Dla zatrudnienia bezrobotnych otrzymały w roku sprawozdawczym następujące związki samorządowe

od Ministerstwa Robót Publicznych pożyczki na cele inwestycyjne:

Wydziały Powiatowe:

Wydział Powiatowy	Wysokość pożyczki zł.
Chełmno	10.000
Wejherowo	5.000
Razem:	15.000

Miasta:

Miasto	Wysokość pożyczki zł.
Brodnica	13.000
Grudziądz	458.800
Puck	14.000
Razem:	485.800

Ogółem więc otrzymały związku samorządowe w roku sprawozdawczym na ten cel 500.800 zł. pożyczki.

6/ Żywnienie bezrobotnych

Na żywnienie bezrobotnych w kuchniach ludowych otrzymały subwencję państwową - w łącznej wysokości 31.900 zł. - następujące miejscowości (na ręce swoich przedstawicielstw samorządowych).

L.p.	Miejscowość	Subwencja państwowa zł.
1.	Toruń	13.275
2.	Grudziądz	7.375
3.	Chełmża	6.100
4.	Czersk	2.750
5.	Starogard	650
6.	Tezew	600
7.	Wejherowo	300
8.	Gniew	250
9.	Gdynia	200
10.	Świecie	200
11.	Lubawa	200.
	Razem:	31.900

Niezależnie od dożywiania bezrobotnych przez samorządy w kuchniach ludowych - prowadzona była w sezonie zimowym 1927/28 państwowa akcja żywnościowa, obejmująca tych bezrobotnych w większych skupieniach, którzy byli zarejestrowani w P.U.P.P, a nie pobierali zapomóg z tytułu zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Akcja ta polegała na jednorazowym bezpłatnym wydawaniu bezrobotnym produktów spożywczych w łącznej wartości na osobę względnie rodzinę:

- a/ dla samotnych do 15 zł.
- b/ z małą rodziną /do 4 osób włącznie/ do 30 zł.
- c/ z dużą rodziną /ponad 5 osób/ do 45 zł.

Fundusze na zakup powyższych artykułów udzielał (z kredytów Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej) Wydział Pracy i Opieki Społecznej, który też sprawował nadzór nad całą tą akcją - natomiast organizacja zakupu i dostawy oraz pokrywanie kosztów transportu i rozdawnictwa artykułów należało do interesowanych związków samorządowych.

Akcja ta w cyfrach przedstawiała się następująco:

L.p.	Miejscowość	Z pomocy żywnościowej korzystało bezrobotnych			Subwencja państwowa na zakup artykułów żywnościowych.	
		Ogółem	z tego			
			samotnych	z małą rodziną	z dużą rodziną	
1.	Toruń	723	248	372	103	19.515
2.	Graciszew	1076	297	637	142	18.540.
3.	Chełmża	496	171	257	68	10.666,02
4.	Chełmno	315	98	135	82	9.210
5.	Świecie	329	114	164	51	8.925
6.	Wąbrzeźno	194	25	111	58	6.255
7.	Golech	179	31	95	53	5.700

Wypłaty tych zasiłków przeprowadzały organy Funduszu Bezrobocia.

2/ Z Funduszu Bezrobocia

udzielono w roku sprawozdawczym zasiłków ustawowych bezrobotnym pracownikom

fizycznym (7.175 osób)	zł. 586.701,22
umysłowym (111 osób)	zł. 20.872,79
Razem:	zł. 607.574,01

3/ Zestawienie ogólne

wydatków na pomoc bezrobotnym z funduszy publicznych przedstawiało się więc w roku sprawozdawczym następująco:

1/ subwencja państwowa na żywienie bezrobotnych w Kuchniach Ludowych	Zł. 31.900
2/ państwowa akcja żywnościowa ...	Zł. 124.984.87
3/ państwowa gotówkowa akcja doraźna	Zł. 153.808.79.
4/ Fundusz bezrobocia	Zł. 607.574.01.

O g ó ł e m: Zł. 918.267.67

C/ OPIEKA SPOŁECZNA.

Na str. 28 do 58 sprawozdania Wydziału Pracy i Opieki Społecznej za rok 1926 (ldz. VIII B. 4907/27 z dnia 18.VI. 1927) przedstawiony został szczegółowo stan prawny i faktyczny opieki społecznej (publicznej i prywatnej) na Pomorzu, a mianowicie:

- 1/ stan prawny opieki społecznej w ogólności,
- 2/ współdziałanie czynników opiekuńczych (państwowych, samorządowych i prywatnych),
- 3/ stan faktyczny opieki samorządowej,
- 4/ opieka nad dziećmi i młodzieżą,
 - a/ stan prawny,
 - b/ stan faktyczny opieki zakładowej i pozazakładowej,
 - c/ kolonje letnie,
- 5/ opieka nad dorosłymi,
 - a/ stan prawny,
 - b/ stan faktyczny opieki samorządowej
 - c/ repatrjacja i deportacja ubogich,
 - d/ inwalidzi wojenni oraz wdowy i sieroty po nich,
 - e/ reemigranci, repatrjanci i optanci polscy.

Ponieważ stan prawny, istniejący w roku 1926, zasadniczo nie uległ zmianie w roku sprawozdawczym, przedstawione zostaną niżej tylko te zmiany stanu faktycznego, które zaszły w roku sprawozdawczym.

I. Wydatki na opiekę społeczną.

1/ z funduszków samorządowych.

O samorządowej opiece społecznej na Pomorzu można pokrótce powiedzieć, że obowiązujące tu jeszcze społeczne ustawodawstwo pruskie nie odpowiada już płaszczyźnie, w jakiej duch czasu postawił zagadnienia opieki społecznej. Chociaż więc działalność samorządów za czasów polskich poczyniła już znaczne postępy w kierunku zadośćuczynienia nowoczesnym wymogom opieki społecznej - to jednak działalność ta nieraz jeszcze idzie po linii zaspokojenia potrzeb najłatwiej dostrzeganych się zauważyć, jest więc nieraz za mało przewidująca na dalszą metę i zgłębiająca istotę zagadnień społecznych.

Ponizej przedstawiona zostanie opieka samorządów w cyfrach, przyczem podane będą jedynie kwoty preliminowane na opiekę społeczną w roku sprawozdawczym, a nie kwoty na opiekę tę rzeczywiście wydatkowane - ponieważ ostateczne zamknięcie rachunków przez samorzady następuje z reguły dopiero w sierpniu roku następnego tak, że danych o rzeczywistych wydatkach Wydział Pracy i Opieki Społecznej jeszcze nie posiada.

Okoliczność powyższa jednak nie zmieni zasadniczo poglądu na całokształt działalności samorządów w dziedzinie opieki społecznej, albowiem na podstawie doświadczeń lat ubiegłych wiadomem jest, że kwoty preliminowane przez samorzady na opiekę społeczną nie różnią się prawie wcale od kwot na ten cel rzeczywiście wydatkowanych.

W roku sprawozdawczym wydatkowały na opiekę społeczną:

a/ Powiatowe Związki Samorządowe.
 (Starostwo Krajowe Pomorskie)

Preliminarz wszystkich wydatków (cały budżet) zł. 7.225.508.

- w tem preliminarz opieki społecznej. zł. 1.305.529, który się składał z następujących pozycyj.

a/ Opieka nad ubogimi, starcami i sierotami	Zł. 645.806.-
b/ Opieka nad kalekami i inwalidami	Zł. 7.500.-
c/ Zwalczanie żebractwa, włóczęgostwa, alkoholizmu i nierządu	Zł. 6.000.-
d/ Szkolenie ociemniałych i głuchoniemych w zakładach opieki społecznej	Zł. 244.927.-
e/ Wychowanie zapobiegawcze	Zł. 401.296.-
<u>Razem: Zł. 1.305.529</u>	

wobec tego % stosunek opieki społecznej do całego budżetu wynosił 18 %

b/ Powiatowe związki samorządowe :
 (Wydziały Powiatowe)

L.p.	Powiat	P r e l i m i n a r z		% - t o w y stosunek op. sp. do całego budżetu.
		opieki społecznej zł.	wszystkich wy- datków (cały budżet) zł.	
1.	Brodnicki	17.480	580.960	3,1
2.	Chełmiński	24.500	641.780,16	3,6
3.	Chojnicki	29.380	441.353,92	6,6
4.	Działdowski	4.420	325.368,25	1,4
5.	Gniewski	29.700	366.291.-	8,1
6.	Grudziądzki	65.772	611.893.-	10,05
7.	Kartuski	16,400	475.865,57	3,4
8.	Kościerski	20.000	535.709.-	5,6

L.p.	Powiat	P r e l i m i n a r z		% - t o w y s t o s u n e k o p. s p. d o c a ł e g o b u d- ż e t u.
		o p i e k i s p o ł e c z n e j z ł.	w s z y s t k i e h w y d a t k ó w (c a ł y b u d ż e t) z ł.	
9.	Lubawski	34.572	519.799.71	4,6
10.	Pucki (Morski)	14.500	305.181.75	4,7
11.	Sepoleński	9.550	233.233.-	4,09
12.	Starogardzki	47.530	574.315.88	8,3
13.	Świecki	56.239	1.133.092.51	4,9
14.	Tezowski	36.875	455.478.72	8
15.	Toruński	31.364	686.805.-	4,5
16.	Tucholski	22.000	292.335,41	7,5
17.	Wąbrzeski	39.645	542.521.-	7,3
18.	Wejherowski	12.500	363.931.85	3,4
R a z e m:		512.477.-	9.085.864.73	przeciętnie 5,6

c/ Miasta Wydzielone.

Miasta wydzielone.	P r e l i m i n a r z		% - t o w y s t o s u n e k o p. s p. d o c a ł e g o b u d ż e t u.
	o p i e k i s p o ł e c z n e j z ł.	w s z y s t k i e h w y- d a t k ó w (c a ł y b u d ż e t) z ł.	
Toruń	397.728.28.4	4.265.759.24	9,3
Grudziądz	322,225,55	3.713.095.55	8,7
Razem:	719.953.83	7.978.854.79	przeciętnie 9

d/ Miasta niewydzielone.

L.p.	Miasto	P r e l i m i n a r z		% - owy stosunek op. sp. do całego bud- żetu
		osiedla spokojnej zł.	wszystkich wydatków (cały budżet). zł.	
1.	Erodnica	29.000	287.215.34	10,09
2.	Chełmno	109.703.33	616.415.12	16,1
3.	Chojnice	58.285.-	434.471.80	13,4
4.	Chełmża	53.530.-	359.712.-	15,4
5.	Czersk	15.441.-	137.991.55	11,1
6.	Działdowo	9.984.54	137.774.15	7,2
7.	Gniezno	10.963.25	87.839.85	12,4
8.	Gorzno	2.065.70	23.965.10	8,8
9.	Golub	7.217.50	63.246.48	11,3
10.	Gdynia	5.450.-	272.325.-	2,
11.	Kartuzy	12.950,80	153.435.15	8,4
12.	Kościerzyna	11.460.60	114.578,17	10,
13.	Kamień	5.710.34	44.396.79	12,4
14.	Kowalewo	10.014.-	100.061.-	10
15.	Lidzbark	16.580,15	127.243.93.	11,6
16.	Lubawa	19.210.-	142,125.-	13,6
17.	Łasin	4.885.-	64.000.-	10
18.	Nowe Miasto	21.063.45	129.165.69.	16,3
19.	Nowe	17.140.-	120.350.80	14,2
20.	Puck	13.331.-	95.397.15	13,9
21.	Podgórze	17.900.-	94.905.78	18,7
22.	Radzyń	4.411.-	25.664.-	12,3
23.	Starogard	52.898,28	375.571.66	14
24.	Świdwie	63.621.50	354.082.44	17,7
25.	Sępólno	18.000.-	117.440.-	15,3
26.	Skarszewy	10,142.-	123.904.26	6.

L.p. Miasto	P r e l i m i n a r z		% - t o w y stosunek op. sp. do całego budżetu.
	opieki społecznej zł.	wszystkich wy- datków (cały bud- żet). zł.	
27. Tuchola	16,200.-	138.274.92.	11,8
28. Teżew	119.417.25	678.118.60.	17.
29. Więcbork	8.800.-	89.080.30	9,8
30. Wąbrzeźno	53.826,03	288.701.47	18,9
31. Wejherowo	45.685.89.	270.474,87	16,8
Razem:	844.587.61	6.058.339.37.	przeciętnie 13,8

(U w a g a: Wszystkie powiaty miasta niewydzielone posiadają ponad 25.000 mieszkańców).

e/ Gminy wiejskie

(sumarycznie według powiatów)

L.p. Powiat	Ilość gmin	Ilość wspiera- nych przez gminy.	Przeciętne wsparcie miesięcznie od - do zł.	Ogółem wydatko- wały gminy na op. sp. zł.
1. Brodnicki	53	216	3 - 30	24.896.55
2. Chełmiński	108	541	5 - 55	172.822.77
3. Chojnicki	97	324	3 - 85	13.122.39
4. Działdowski	64	99	5 - 90	13.696.-
5. Gniewski	68	420	4 - 35	24.160.-
6. Grudziądzki	146	526	5 - 78	106.877.10
7. Kartuski	113	23	8 - 48	3.520.-
8. Kościerski	83	270	3 - 30	17.750.-
9. Lubawski	42	395	2 - 33	31.505.05.
10. Pucki (Morski)	50	188	3 - 27	51.767.-

L.p.	Powiat	Ilość gmin.	Ilość wspiera- nych przez gminy	Przeciętne wsparcie miesięcznie od - do zł.	Ogółem wydatko- wały gmi- ny na op. sp. zł.
11.	Sępoleński	30	111	5 - 25	20 129.16.
12.	Starogardzki	67	291	3 - 55	26.799.95
13.	Świecki	221	610	3 - 25	93.786.85
14.	Tożewski	57.	218	5 - 32	18.094.56
15.	Toruński	99	916	3 - 45	118.544.40
16.	Tucholski	79.	216	5 - 30	18.288.-
17.	Wąbrzeski	36	433	4 - 45	94.144.45
18.	Wejherowski	45	173	3 - 50	22.154.50
		Razem: 1.458	6.077	4 - 29	852.158.43

Z e s t a w i e n i e

sum preliminowanych względnie wydatkowanych na cele opieki społecznej przez związki samorządowe:

a/ Wojewódzki Związek Samorządowy	21.1.305.529.-
b/ Powiatowe Związki Samorządowe	" 513.427.-
c/ Miasta wydzielone	" 719.953.83
d/ Miasta niewydzielone	" 844.687.61
e/ Gminy wiejskie	" 852.158.43

Ogółem: 21.4.234.755.87

2/ z funduszy państwowych:

(przekazanych na ręce Wojewody Pomorskiego).

L.p.	Przeznaczenie kredytu	Kwota zł.	Razem:
1.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą, i to		
	a/ dzieci utrzymywane przez Państwo	234.571,59	
	b/ subwencje zakładom zamkniętym	22.250.-	
	c/ subwencje zakładom otwartym	16.900	
	d/ subwencje instytucjom opiekuńczym	6.150.-	
	e/ zapomogi indywidualne	350.-	
	f/ kolonie letnie	8.700	286.921,59
2.	Nierobni do pracy,	4.049,45	4.049,45
3.	Inwalidzi wojenni, wdowy i sieroty	12.300.-	12.300.-
4.	Seemigranci, repatrijanci i optanci polscy	13.200.-	13.200.-
5.	Żywność ludności	36.350.-	36.350.-
6.	Bezrobotni		
	a/ subwencje na kuchnie ludowe	31.900	
	b/ państwowa akcja żywnościowa	124.984,87	156.884,87
		Razem:	509.705,91.

(U w a g a: 1/ Poz.1 a, nie obejmuje wydatków na dzieci, utrzymywane przez Państwo, w zakładach w Chełmnie, (Internat Kresowy dla dziewcząt), Grudziądzu (Internat Kresowy dla Chłopców) i Orloczynie (Sierociniec P.K.P.D.), bowiem subwencji na te dzieci nie otrzymują opiekujące się nimi instytucje za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego, lecz Komisarza Rządu na m.st. Warszawę, gdzie instytucje te mają swoją siedzibę.

2/ Wydatki z poz.7 wykazane były szczegółowo wyżej w rozdziale "Zwalczanie bezrobocia"./.

Do powyższych wydatków na opiekę społeczną z funduszy państwowych dochodzą jeszcze (wykazywane wyżej w rozdziale "Zwalczanie bezrobocia") wydatki na państwową akcję doradczą bezrobotnym w wysokości 153.202,79 zł. Łącznie wydatki państwowe wynoszą razem 21.663.514,70.

3/ Z e s t a w i e n i e

wydatków na opiekę społeczną na Pomorzu z funduszy publicznych.

a/ samorzady	Zł. 4.234.755,27
b/ Państwo	" 663.514,70
c/ Fundusz Bezrobocia	" 607.574,79
Ogółem:	<u>21.505.845,36</u>

II. Opieka nad dziećmi i młodzieżą.

Pomoc finansowa Państwa na opiekę nad dziećmi i młodzieżą przedstawiała się w roku sprawozdawczym następująco:

1/ Dzieci utrzymywane przez Państwo

(z budżetu Ministerstwa Pracy i Op. Społ.)

L. p.	Stan liczebny dzieci w dniu		W ciągu roku stan dzieci		Wysokość subwencji państwowej zł.
	1. I.	31. XII.	zwiększył się o	zmniejszył się o	
	Z a k ł a d				
1	Krajowe Zakłady Opieki Społecznej w Wejherowie:				
a/	Oddział Dzieci Syberyjskich	277	167	-	110
b/	Oddział Dzieci Głuchoniemych	1	1	-	-
	Razem:	278	168	-	110
					134.930,39.

L.p.	Z a k ł a d	Stan li- czebny dzieci w dniu.		W ciągu roku stan dzieci		Wysokość subwencji państwowej zł.
		1. I.	31. XII.	zwiększył się o	zmniejszył się o	
2.	Dzieci oddane pod opiekę Pom. T-wu Opie- ki nad Dziećmi w To- runiu i umieszczone przez T-wo w a/ Schronisku im. Gen. Hallera w Ostrowi- ton. b/ Domu św. Józefa w Grudziądzu. c/ Domu Wszystk. Świę- tych w Grudziądzu. d/ Szpitalu św. Jerze- go w Lubawie.	41	36	-	5	
	Razem:	105.	91.	-	14	27.207.70.
3.	Zakład Wychowawczy św. Antoniego w Grabi (powiat toruński).	75.	70	-	5.	20.840.40.
4.	Dom Sierot w Kar- tuzach	63.	59.	-	4	17.574.20
5.	Krajowy Zakład Psych- jatriczny w Świeciu	17.	19.	1	-	17.570.-
6.	Pom. Zakład Poprawczy w Chejniech.	6.	7.	1	-	6.449.-
	Razem:	544	414	-	131	234.571.59.-

2/ Zakłady zamknięte.

L.p.	Nazwa Zakładu	Siedziba	Kwota zł.
1.	Bursa Rzemieślnicza dla chłopców kresowych	Działdowo	3.700
2.	Internat dla dziewcząt kresowych	Chełmno	4.100
3.	Bursa przy Szkole Przemysłu Ludowego	Kościerzyna	2.600
4.	Dom Sierot św. Wincentego	Kartuzy	2.600
5.	Zakład Wychowawczy św. Antoniego	Grabia	3.600
6.	Zakład S.S. Miłosierdzia	Chełmno	500
7.	Szpital św. Jerzego	Lubawa	600
8.	Zakład S.S. Felicjanek	Łasin	1.500
9.	Dom św. Jana	Świecie	300
10.	Schronisko P.K.P.D.	Otkoczyn	1.000
11.	Sierociniec	Brodnica	400
12.	Złódek dla niemowląt	Tczew	200
13.	Złódek św. Antoniego	Toruń	200
14.	Zakład S.S. Serafitek	Podgórz	400
15.	Złódek św. Wincentego i Paulo	Tczew	200
16.	Złódek Powiatowy	Świecie	150
17.	Dom Sierot po poległych wojskowych i inwalidach.	Grudziądz	100
18.	Internat dla sierot i dzieci policjantów.	Grudziądz	100
		Rezerwa:	22.250

3/ Zakłady otwarte.

L.p.	Nazwa	Siedziba	Kwota zł.
	Zakładu		
1.	Szkola pomocnicza dla dzieci niedorozwiniętych	Toruń	2.500
2.	Stacja opieki nad Dzieckiem i Matką	Chełmża	300
3.	Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem.	Gdynia	500
4.	Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem	Jastarnia	300
5.	Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem	Tczew	300
6.	Stacja Op.n. Matką i Dzieckiem	Toruń	100
7.	Ochrona	Jandów	13.000
		Razem:	16.900.-

4/ Instytucje opiekuńcze

L.p.	Nazwa	Siedziba	Na jaki cel.	Kwota zł.
	Instytucji			
1.	Towarzystwo Pań św. Wincen- tego & Paulo	T o r u Ń	na doży- wanie dzieci	500
2.	Towarzystwo Pań św. Win- centego & Paulo	Świecie	- " -	300
3.	Towarzystwo Pań św. Wincen- tego & Paulo	Tczew	- " -	300
4.	Komitet Opieki nad Dziećmi	Chełmża	- " -	400
5.	Ponorskie Towarzystwo Opieki nad Dziećmi	Toruń	na dożywia- nie i utrzy- manie dzieci.	4950
			Razem	6150.

5/ Kolonie letnie

prowadzone były w lecie roku sprawozdawczego przez następujące instytucje:

Lp.	Instytucja organizująca kolonje.	Miejscowość gdzie urządzone kolonje.	Typ kolonji	Liczba dzieci na kolonji		Czas trwania kolonji.	
				Ogółem	chłopców (z tego ilość dzieci z Pomorza w powiecie).		
1.	Pomorskie Towarzystwo Opieki nad Dziećmi w Toruniu.	Gdynia	leżni- czo - wypo- czynko- wa	770	427 /70/	343 /40/	122 dni (dziewcze- ta czer- wiec i li- piec, chłopcy sierpień i wrze- sień).
2.	Wydział Powiatowy w Toruniu przy pomocy Zakładu Wychowawczego św. Antoniego w Grabi.	Grabia (pow. toruński)	wypo- czyn- kowa.	27	/13/	/14/	54 dni (dziewcze- ta w lip- cu, chłopcy w sierp- niu)
3.	Związek Obrony Krajów Zachodn. Okręg Pomorski w Toruniu.	1/pow. cheł- miński		10	6	4	od 27.7. - 2.9.
		27 ^o gniewski		14	14	-	18.8. - 10.9.
		37 ^o granieński	wypo- czyn- kowa	17	8	9	19.7. - 16.8.
		47 ^o kartuski	wypo- czyn- kowa	43	20	23	8.8. - 10.9.
		57 ^o lubawski	dla dzie- ci	24	11	13	27.7. - 2.9.
		67 ^o morski (pucki)	dla dzie- ci	18	9	9	17.7. - 2.9.
		77 ^o sepoleński	dla dzie- ci	30	12	18	9.8. - 10.9.
		87 ^o tczewski	dla dzie- ci	25	25	-	17.7. - 15.8.
		97 ^o tojucki	dla dzie- ci	20	8	12	17.7. - 15.8.
		107 ^o tucholski	dla dzie- ci	30	30	-	8.8. - 10.9.
		117 ^o wabrzeski	dla dzie- ci	62	32	30	17.7. - 15.8.
		127 ^o Kąkolewo	dla dzie- ci				
		a/Krajowe Zakł. Op. Zooł.	wypo- czyn- kowa	25	25	-	3.7. - 6.8.
		b/Zakład Dzieci Syberyj- skich		100	100	-	5.7. - 2.9.
		137 ^o a. Total		25	-	25	7.7. - 15.8.
			Razem:	444	298	146	

L.p.	Instytucja organizująca kolonje.	Miejsce-wość gdzie urządzono kolonje.	Typ kolonji.	Liczba dzieci na kolonji			Czas trwania kolonji.
				Ogółem	chłop- ców	dziew- cząt	
4.	Magistrat m. Torunia	Toruń	po- kolonja a/Cheł- mińska Szosa, gnach szkoły pomocni- czej,	120	82	38	31.6-23.7.
			b/Ja- kóbskie Przed- mieście szkoła pow- szeczna	50	26	24	1.7.-16.8.
			Razem:	170	/108/	/62/	
5.	Magistrat m. Tczewa	Tczew (gnach szkoły powsze- dziej- kiej)	wypo- czynko- wa.	138	/88/	/50/	1.7.-8.9.
Ogółem:				1.519.	933	617	/979/ /166/

Wydatki na powyższe kolonje były następujące:

L.p.	Kolonja w	Koszt na dzień i dziecko		Ogólne koszty prowadzenia kolonji.	Wydatki te pokryto z			
		całko- wego utrzy- mania	Samor- ząd- stwa		państwo- wej	samo- rząd- wej.	ofiar- ności prywat- nej i in- stytu- cyj spo- łecznych	opłat pobranych od dzieci
1	Gdyni	3,67	2,60	77.538.16	2.400	-	-	75.546- (32 dzie- ci bez- płatnie - reszta za opłatą od 3 - 1 zł. dziennie)
2.	Grabi (pow. toruński)	2,03	1,53	1.506.58	500	1.800	-	-

L.p. Kolonja w	Koszt na dzień i dziecko.		Ogólne koszty prowadze- nia ko- lonji.	Wydatki te pokryto z			
	cało- go utrzy- mania	stano- go wyży- wienia.		subwencji	pań- stwo- wej.	osno- wnej. ofiar- ności prywat- nej i insty- tucyj spół.	opłat pobra- nych od dzie- ci.
3. powia- tach i miastach Wojew. Pomorsk. Związek Obrony Kresów Zachod- nych)	1.95	1.91	9.453.68	2.400	2.373.45	4.680.23	-
4. Toruniu	1.50	1.36	7.233.-	1.300	5.000.-	933.-	-
5. Tczewie	1.59	1.51	4.993.66	600	3.050.-	1.399.37	-
<u>przeciętnie</u>							
Razem:	2.14	1.78	100.825.06	7.300 ^{x)}	12.223.45	7.012.60	75.546

x) Uwaga: z tego 5.700 zł. od Rady do spraw kolonij letnich w Warszawie, 500 zł. od Dyrekcji Loterii Państwowej oraz 1.000 zł. z funduszy dyspozycyjnych Wojewody Pomorskiego na opiekę nad dziećmi i młodzieżą.

III. Opieka nad dorosłymi.

1/ Niezdolni do pracy.

utrzymywani przez Państwo w roku sprawozdawczym, umieszczeni byli w następujących zakładach:

L.p. Imię i nazwisko	Zakład, w któ- rym go umie- szczono.	Na jakiej podstawie.	Całoroczny koszt utrzy- mania w zakła- dzie. Zł.
1. Eryk Gehrke	Zakład Psychja- tryczny w Koeb- rowie.	Reskr. Min. Pr. i Op. Sp. z dn. 11. V. 1922r. Nr. 2710/O. XI.	1.470.45
2. Stanisław Walu- kiewicz	- " -	Reskr. Min. Pr. i Op. Sp. z dn. 25. XII. 22r. Nr. 7940/O. XI.	550.-
Razem.			2.020.45

b/ prócz tego udzielono w 9-ciu wypadkach - na podstawie decyzji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej - indywidualnych zapomóg w łącznej kwocie 2.029 zł.

Razem więc (poz. a, i b,) niezdolnym do pracy udzielono subwencji w wysokości zł. 4.049,45.

2/ Żywnienie ludności.

Na żywnienie ubogiej ludności otrzymały w roku sprawozdawczym następujące miejscowości (na ręce swoich przedstawicielstw samorządowych) subwencje państwowe:

L.p.	Miejscowość	Subwencja państwowa zł.
1.	Torun	5.775.-
2.	Grudziądz	4.380.-
3.	Czersk	1.045.-
4.	Świecie	960.-
5.	Teżew	1.000.-
6.	Wąbrzeźno	1.845.-
7.	Chojnice	470.-
8.	Gdynia	380.-
9.	Kowalewo	500.-
10.	Nowe	500.-
11.	Tuchola	500.-
12.	Wejherowo	545.-

L.p.	Miejscowość	Subwencja państwowa zł.
13.	Wiesbork	420.-
14.	Gniew	770.-
15.	Koszelezyńska	800.-
16.	Kartuzy	5.800.-
17.	Lubawa	800.-
18.	Nowemiaszto	800.-
19.	Starogard	800.-
20.	Brodnia	1.750.-
21.	Działdowo	300.-
22.	Golub	300.-
23.	Górzno	300.-
24.	Lidzbark	300.-
25.	Łasin	300.-
26.	Podgórz	435.-
27.	Puck	300.-
28.	Radzyń	300.-
29.	Sępólno	300.-
30.	Skarszewy	300.-
31.	Osie	480.-
32.	Małe Tarпно	1.050.-
33.	Chełmno	545.-
34.	Chełmża	1.000.-
35.	Kaniew	300.-
Razem:		Zł. 56.350.-

3/ Inwalidzi wojenni.

względnie wdowy i sieroty po nich, otrzymali w roku sprawozdawczym następujące zapomogi doraźne z funduszy państwowych:

L. p.	Powiat wzgl. miasto wydzie- lone.	Ilość udzielo- nych zapo- móg.	W łącznej kwocie zł.
1.	Brodnicki	15	300
2.	Chełmiński	20	400
3.	Chejnicki	35	700
4.	Działdowski	22	440
5.	Gniewski	18	350
6.	Grudziądz m.	40	800
7.	Grudziądzki	30	600
8.	Kartuski	31	620
9.	Koscierski	40	800
10.	Lubawski	8	160
11.	Pucki (Morski)	9	180
12.	Sepoleński	38	760
13.	Starogardzki	40	800
14.	Świecki	31	620
15.	Tożewski	27	540
16.	Toruń miasto	30	1.500
17.	Toruński	21	420
18.	Tucholski	38	760
19.	Wąbrzeski	30	600
20.	Wejherowski	48	840
Razem:		616	13.500

4/ Reemigranci, repatrijanci i optanci polscy

otrzymali w roku sprawozdawczym następujące zapomogi
doraźne z funduszy państwowych:

L.p.	Powiat wzgl, miasto wy- dzielone.	Ilość udzielo- nych zaporóg	W łącznej kwocie zł.
1.	Brodnicki	12	370
2.	Chełmiński	8	600
3.	Chejnicki	5	230
4.	Działdowski	8	200
5.	Gniewski	6	140
6.	Grudziądz miasto	22	850
7.	Grudziądzki	16	530
8.	Kartuski	9	350
9.	Kościerski	18	420
10.	Lubawski	12	550
11.	Pucki /Morski/	11	170
12.	Sępoleński	1	80
13.	Starogardzki	9	440
14.	Świecki	8	380
15.	Tczewski	12	260
16.	Toruń miasto	153	6100
17.	Toruński	12	370
18.	Tucholski	8	200
19.	Wąbrzeski	16	580
20.	Wejherowski	11	370
Razem:		357	23.200

Biblioteka Główna UMK

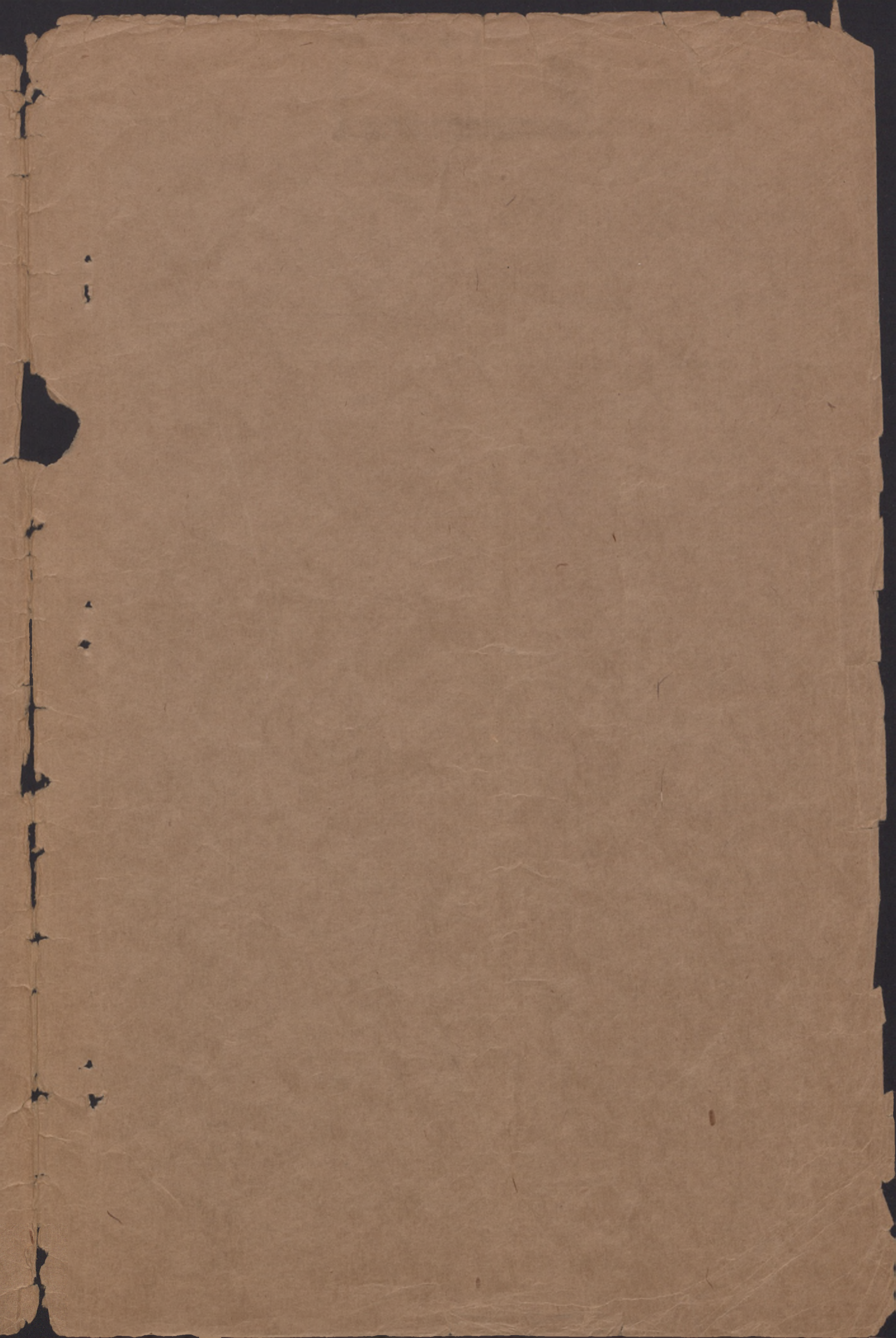

300045038665

[Handwritten signature]
/S. Z. p a ł a /
Kierownik Wydziału Administr.

W. 2166/51

Biblioteka Główna UMK

300045038665